GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA: BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România şi străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ XLIX.

SĔ PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicar

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 79. *Dumineca, 6 (18) Aprilie.* 1886.

Nou abonamentŭ
la
„Gazeta Transilvaniei“.

Cu I Aprilie 1886 st. v., s'au începutŭ **unŭ nou abonamentŭ**, la care invitămŭ pe toţĭ onoraţiĭ amicĭ şi sprijinitorĭ ai fóiei nóstre.

Preţulŭ Abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei lunĭ **3 fl.**
„ şése „ 6 „
„ unŭ anŭ 12 „

Pentru România şi străinătate:

pe trei lunĭ **10 francĭ**
„ şése „ **20** „
„ unŭ anŭ **40** „

Abonarea se póte face mai uşorŭ şi mai repede prin **mandate postale**.

Abonaţilorŭ de pân'acum li-se recomanda a însemna pe cuponŭ numĕrulŭ făşiei sub care au primitŭ ḍiarulŭ.

Domnii ce se vorŭ aboná din nou sĕ binevoéscă a scrie adresa lămuritŭ şi a arĕta şi posta ultimă.

Administraţiunea.

Braşovŭ 5 Aprilie 1886.

Amŭ ḍisŭ în numĕrulŭ de erĭ, că vomŭ rĕspunde şi la espectorările lui „Ellenzék“ asupra ḍiarelorŭ române şi a cărturarilorŭ noştri, carĭ trecŭ în România.

Ce privesce foile române, e lucru constatatŭ că ele numai atuncĭ ar avea aprobarea şoviniştilorŭ din Cluşiu, când s'ar străforma în Monitóre unguresci şi când, în locŭ d'a se interesa de traiulŭ şi desvoltarea poporului românŭ, arŭ reproduce discursurile celorŭ dela „Kulturegylet“ şi arŭ glorifica faptele nentrecuţilorŭ administratorĭ şi guvernatorĭ ungurĭ din acéstă ţéră.

Că nu póte sĕ fiă aşa, acésta nu e vina nóstră. Décă organele nóstre represintă viéţa şi aspiraţiunile naţionale ale numerosului poporŭ românŭ din acestŭ statŭ, acésta se'ntêmplă cu totulŭ contrarŭ nisuinţelorŭ seculare şi dorinţelorŭ actuale ale elementului maghiarŭ dela putere. Décă, cu tótă asuprirea, s'a manifestatŭ în sînulŭ poporului de aci o viéţă naţională de sine stătătóre; décă s'a desvoltatŭ, mai multŭ pe furişŭ chiar şi o sciinţă şi o cultură naţională românâ, care, după propria afirmare a fóiei clujiane, amŭ fostŭ în stare sĕ o transplantămŭ chiar şi în statulŭ românŭ vecinŭ, atuncĭ de sigurŭ, că acésta nu s'a întêmplatŭ decâtŭ numai cu concursulŭ negativŭ alŭ Maghiarilorŭ; adecă ei, vrêndŭ a suprima viéţa nóstră românéscă, au provocatŭ cu atâtŭ mai mare resistenţă şi i-au oţĕlitŭ astfelŭ cu atâtŭ mai multŭ rădĕcinile.

Acesta este singurulŭ meritŭ alŭ Maghiarilorŭ, décă meritŭ se póte numi ca, vrêndŭ sĕ-i facĭ cuiva rĕu, sĕ-lŭ aducĭ pe calea cea mântuitóre.

Sĕ ne 'nţelegemŭ dér! Sciinţa şi cultura românéscă, de care ne bucurămŭ aḍi, noi cei de aicĭ, nu este decâtŭ unŭ productŭ alŭ forţei elementare a gintei nóstre, ajutată de nisce împrejurărĭ independente de voinţa şi de nisuinţele Maghiarilorŭ. Tóte instituţiunile nóstre de cultură din suta din urmă amŭ trebuitŭ sĕ ni-le câştigămŭ prin luptă cu maghiarismulŭ. Şi décă noi dămŭ aḍi Academiei române membri învĕţaţĭ, la acésta legile unguresci suntŭ aşa de nevinovate, cum suntemŭ noi de nevinovaţĭ, că d-lŭ Hunfalvy este aḍi o stea strălucitóre pe firmamentulŭ Academiei unguresci, cu deosebire numai că, pe când membri nostri românĭ în Academia română nu calumniază cu nimicŭ pe poporulŭ maghiarŭ, pe atuncĭ d-lŭ Hunfalvy îşi bate jocŭ de noi şi de istoria nóstră în Academia maghiară.

Ḍice „Ellenzék“ că, „cu tótă tirănia maghiară, tinerimea română universitară, décă absolvéză, se duce'n România, unde este primită cu braţele deschise.“

Fórte bine, „Ellenzék“ a greşitŭ numai că a ḍisŭ „cu tótă tirănia,“ în locŭ sĕ ḍică în urma tirăniei. Ciudată argumentare a ḍice, că libertatea de cultură română în statulŭ ungarŭ se manifestă prin aceea că tinerii noştri nicĭ n'absolvéză bine, şi fugŭ din ţéră. Nu cumva fugŭ de libertatea de cultură? Nu cumva îşĭ lasă aicĭ în ţéră posturile şi folósele de care se puteu bucura în puterea culturei lorŭ românescĭ ca sĕ devină muritorĭ de fóme pe stradele Bucurescilorŭ?

Naivitatea celorŭ dela Ellenzék“ mai că'ntrece şi réua lorŭ credinţă. In totŭ casulŭ ea ne scutesce d'a ne mai da silinţa sĕ arĕtămŭ absurditatea celorŭ susţinute de ei.

Curiósă ideă mai au şoviniştii clujienĭ despre ceea ce se numesce libertatea de cultură românéscă. Sunteţĭ liberĭ — ne ḍicŭ ei — numai sĕ faceţĭ ce vĕ ceremŭ noi: în cameră sĕ vorbiţĭ unguresce; cu autorităţile asemenea, ca sĕ vĕ 'nţelégă; cu fişpanulŭ şi cu solgabirĕulŭ ar fi unŭ sacrilegiu a vorbi altfelŭ decâtŭ unguresce; în scólă trebue sĕ 'nvĕţaţĭ unguresce, sciinţele suntŭ lucru secundarŭ, limba statului e ce e; la univesitate apoi nicĭ vorbă sĕ grăiţĭ altfelu decâtŭ unguresce; orĭ ce aţĭ face în viéţa publică şi socială, décă daţĭ de unŭ Maghiarŭ, în limba lui trebue sĕ'i faceţĭ temenele; chiar şi numele sĕ cade sĕ vi-lŭ schimbaţĭ pe unguriă, ca sĕ dovediţĭ că sunteţĭ vrednicĭ de patrioţii ce vorŭ sĕ vĕ fericéscă cu catechismulŭ lorŭ unguresc.

Décă amŭ continua însĕ cu câte ne cerŭ ei n'am mai sfêrşi. Şi acésta o numescŭ ei libertate de cultură românéscă!

Décă ar fi sĕ-i afurisimŭ, le-amŭ ḍice: Sĕ vĕ dea Dumneḍeu libertatea de cultură ce o avemŭ noi!

Rusia şi peninsula balcanică

O telegramă din Petersburgŭ dela 14 Aprilie, adresată ḍiarului „Neue freie Presse,“ comunică următórele:

Scirea despre o întrevedere între Ţarulŭ şi Sultanulŭ a fostŭ publicată de „Petersburger Zeitung.“ Deşi nu s'a confirmatŭ încă acéstă scire, totuşĭ e sigurŭ, că întrevederea ar fi bine primită de Rusia. Consternaţiunea foilorŭ rusescĭ este cea mai bună dovadă, că guvernulŭ a renunţatŭ celŭ puţinŭ pentru momentŭ la idea unei intervenţiunĭ militare în Bulgaria, şi de aceea se pare firescŭ lucru, că Rusia caută sĕ iésă din labirintulŭ cestiunei bulgare apropiându-se de Pórtă. Scopulŭ finalŭ alŭ acestei acţiunĭ va fi de sigurŭ înlăturarea prinţului Alecsandru. Foile rusescĭ nu'şĭ înfăţişéză nicidecum celŭ mai apropiatŭ viitorŭ cu colorĭ atâtŭ de negre. Că în fruntea cabinetului englesŭ stă Gladstone séu altulŭ, e lucru indiferentŭ, deórece Anglia va fi prea multŭ ocupată cu cestiunĭ interne, decâtŭ ca sĕ pótă esercita o influinţă hotărîtóre asupra situaţiunei internaţionale.

Cu privire la Austria, Rusia nu crede că trebue sĕ fiă cu deosebire îngrijată, şi pe nu e împărtăşită părerea fóiei din Moscva „Sowremmennyja Isvesti“, care scrie în tonŭ aspru următórele:

„Austria nicĭodată nu va cuteza sĕ 'şĭ rădice sabia contra Rusiei, de testamentulŭ lui Metternich îşĭ aduce aminte şi scie, că rĕsboiulŭ cu Rusia ar fi óra ei cea din urmă. Austria va ceda în tóte şi va consimţi la tóte, îndată ce pretenţiunile i se vorŭ face cu hotărîre şi i'i va lăsa alegerea între pace şi rĕsboiu. Greciei i se va promite în momentulŭ potrivitŭ celŭ mai puternicŭ sprijinŭ pentru pretenţiunile sale teritoriale, în casŭ când cestiunea bulgară se va desvolta totŭ mai multŭ în desavantagiulŭ Rusiei“.

SCIRILE ḌILEI.

„Epoca“ spune, că consiliulŭ de ministri a revocatŭ decretulŭ de espulsare a d-lui *Neculae Ciurcu* (tatălŭ.) D. Ferichide, ministrulŭ afacerilorŭ streine, a notificatŭ acésta d-lui Mavrogheni, ambasadorulŭ românŭ la Viena. Asemenea decretulŭ de espulsare a d-lui *Corneanu* s'a retrasŭ şi d-sa s'a şi reîntorsŭ în Bucurescĭ.

—x—

„Ellenzék“ dela 14 Aprilie scrie următórele: „R o s e t t i a muritŭ şi „Românulŭ“ vrea sĕ serbeze aniversarea morţii lui, şi mare lucru va fi în B u c u r e s c ĭ la 20 Aprilie. Bine şi facŭ. Rosetti a fostŭ omŭ destulŭ de mare pentru România. Dér elŭ a muritŭ sĕracŭ, prea sĕracŭ. Ar fi trebuitŭ sĕ-lŭ sprijinéscă Românii pe când încă trăia, acum nu'i folosesce nimicŭ sĕracului hârtia luxósă a „Românului.“ Hei! alţĭ ómenĭ amŭ avutŭ noi, dér nu i-amŭ lăsatŭ fără ajutorŭ.“ — Scie jupânulŭ „Ellenzék,“ că Rosetti a refusatŭ ajutorulŭ ce i-lŭ votase parlamentulŭ românŭ? Rosetti n'a servitŭ ţĕrii sale pentru banĭ. Asta o facŭ numai „patrioţii“ kulturegyletiştĭ, carĭ se uită cu jindŭ la cei căţĭva florinĭ adunaţĭ. Rosetti n'a fostŭ patriotŭ pentru pântece. Sĕ'i fi fostŭ ruşine lui „Ellenzék“ a vorbi astfelŭ de flécurĭ, celŭ puţinŭ din respectŭ cătră ómenii marĭ ungurĭ.

—x—

A mai „pricopsitŭ“ ministrulŭ *Trefort* pe preoţii gr. or. Teodorŭ *Simocŭ* cu 80 fl. şi Iónŭ *Buzea* cu 50 fl. Acum îşĭ potŭ umplé pântecele cu ouĕ roşii. Óre totŭ aşa a făcutŭ şi Mântuitorulŭ nostru? Slabĭ apostolĭ!

—x—

In „Ellenzék“ dela 13 Aprilie cetimŭ: „Bravulŭ vicespanŭ alŭ comit. *Tĕrnavei micĭ*, Dominik Gall, apărŭ în ḍilele trecute în *Elisabetopole* şi cercetă cancelaria şi cassa magistratului. In urma acésta doi funcţionarĭ însemnaţĭ şĭ-au şi înmânatŭ cererile de pensionare, ér toţĭ ceilalţĭ funcţionarĭ, afară de protonotarŭ, fură suspendaţĭ din posturile lorŭ. Prin urmare, într'o singură ḍi Elisabetopole s'a vĕḍutŭ răpită, séu mai bine ḍisŭ liberată de primarŭ, de căpitanŭ orăşenescŭ, de consilierĭ, de casierŭ, de comptabilŭ şi de toţĭ ceilalţĭ, carĭ până acum au administratŭ afacerile oraşului.“ Causa se ḍice că ar fi defraudarea ce se urméză de vr'o 10—15 anĭ încóce.

—x—

O fóiă maghiară spune, că *Ungurii din Parisŭ* şi-au petrecutŭ unguresce. Au mâncatŭ şi au beutŭ bine, aşa cum sciu ei, unguresce, şi la sfêrşitŭ au dantatŭ unŭ ciardaşŭ bubuitorŭ, de steléu Francezii cu gura căscată. — Şi noi o credemŭ asta. Negreşitŭ că vr'o fóiă beletristică are sĕ spună de ce Francezii au căscatŭ gura.

—x—

Tĕrgulŭ anualŭ din Maiu începe în *Sibiiu*, şi anume: la 20 Aprilie celŭ de oi, la 28 Aprilie celŭ de vite şi de cai, la 3 Maiu tĕrgulŭ anualŭ principalŭ.

—x—

S'a supĕratŭ „Ellenzék,“ că guvernulŭ sêrbescŭ *n'a decoratŭ* pe nicĭ unŭ membru alŭ „Crucei roşie“ maghiare, care cu ocasiunea rĕsboiului sêrbo-bulgarŭ a făcutŭ marĭ servicie Sêrbilorŭ răniţĭ. „Óre în ce stămŭ noi îndĕrĕptulŭ Românilorŭ, carĭ fură decoraţĭ? Dér ne înşelămŭ! Totuşĭ a fostŭ decoratŭ unŭ membru alŭ „Crucei roşie“ maghiare cu „Crucea de meritŭ“, care sĕ dă servitorilorŭ emeritaţĭ dela oficii. Étă, cum suntŭ recompensate simpatiile şi serviciile nóstre pentru Sêrbĭ. Dér las'că va veni vremea, când vecinii nostri vorŭ fi avisaţĭ la ajutorulŭ nostru, atuncĭ însĕ „fevge sataua!“

—x—

Poliţia din Pesta s'a sporitŭ cu 50 de poliţiştĭ, carĭ sĕ supravegheze a opri orĭce încercare de sinucidere.

—x—

Conferinţa d-lui prof. *I. Socacĭ*, ţinută Joi séra despre socialismŭ, a fostŭ fórte interesantă. D-sa a pornitŭ dela isvorulŭ socialismului. A arĕtatŭ împărţirea socialismului după mijlócele de care se folosescŭ la ajungerea scopului, organisarea şi internaţionalisarea lui. Resultatulŭ e că socialismulŭ se întăresce mereu.

Duminecă în 6 (18) Aprilie, la 11 óre a. m. va ţiné d. Senatorŭ comunalŭ Oscar *Alesius*, în sala gimnasiului evangelicŭ de aicĭ, o prelegere asupra sĕrăcimei din Braşovŭ şi a ajutorărei ei. Venitulŭ prelegerei este destinatŭ în folosulŭ reuniunei pentru crescerea copiilorŭ sĕracĭ. Preţulŭ întrărei 40 cr.

—x—

Astă séră, Sâmbătă, se va juca la *teatrulŭ germanŭ*, în beneficiulŭ regisorului şi actorului Leo Wurm, „Von Stufe zu Stufe,« piesă poporală cu cântece în 5 tablourĭ de Hugo Müller.

—x—

Iată programa lucrărilorŭ *congresului corpului didacticŭ* din *România*, în sesiunea din Bucurescĭ, în ḑilele de 7, 8 şi 9 Aprilie: Lunĭ, 7 Aprilie, orele 12 din ḑi, d-nulŭ profesorŭ *Al. Orĕscu*, preşedintele societăţii „Corpulŭ didacticŭ", va deschide congresulŭ. Se vorŭ face comunicărĭ şi propunerĭ. D. prof. *C. O Dobrescu*, în numele comisiunei permanente a congresului, va expune în resumatŭ lucrările congreselorŭ trecute şi va pune în vederea congresului conclusiunile *memoriilorŭ* presintate. După aceea se va începe imediatŭ desbaterea asupra cestiunei următóre: *Organisarea învĕţămêntului primarŭ urbanŭ*. Acéstă discuţiune se va urma şi în cele două şedinţe următóre. Şedinţele congresului se ţinŭ în sala Orfeu, str. Ştirbei-Vodă. Lojile şi tribunele sunt la disposiţiunea publicului.

De pe valea Begei, la 8 Aprilie 1886.

(O adunare protopopéscă). Onorate d-le Redactorŭ! Biserica şi scóla suntŭ mediulŭ fără de care o naţiune prospera şi înflori nu póte.

Biserica a fostŭ şi este o cetate apĕrătóre a naţionalităţii nóstre şi a odorului celui mai scumpŭ şi mai sântŭ de pe acéstă lume — a dulcei nóstre limbe românescĭ.

Scóla este »care face pe omŭ" după cum ḑice Jules Simon. Ea a fostŭ, este şi va fi, care astăḑĭ, ca şi odinióră, ne dă ómenii noştri de bine, carĭ lucră, asudă, ostenescŭ în acéstă frumósă ţéră — lăsată nouĕ moştenire din moşĭ de strămoşĭ — pentru apĕrarea şi recâştigarea drepturilorŭ nóstre sfinte.

Scóla este mai departe, care ne face sĕ străbatemŭ întunereculŭ şi sĕ cunóscemŭ adevĕrulŭ şi dreptatea. Scóla ne dă arma prin care putemŭ scăpa de întunerecŭ şi miseriă.

De aceea orĭ şi ce întocmire, orĭ şi ce aşeḑăminte promovătóre de binele şi prosperarea bisericei şi scólei nóstre naţionale nu potŭ, decâtŭ sĕ fiă întêmpinate cu bucuriă şi entusiasmŭ şi cu mare satisfacţiune din partea orĭ şi căruĭ Românŭ, cu trupŭ şi sufletŭ.

Instituirea adunărilorŭ protopopescĭ în biserica nóstră nu putemŭ sĕ le privimŭ, decâtŭ de nisce mijlóce promovătóre de binele şi înflorirea bisericei şi a scólelorŭ nóstre naţionale, carĭ singure suntŭ în stare de a ne rădica neamulŭ nostru la mărire.

Fiă-mĭ permisŭ, d-le Redactorŭ, a Vĕ descrie în câteva liniamente decursulŭ unei adunărĭ protopopescĭ. E vorba de adunarea preoţimei gr. cat. din tractulŭ protopopescŭ alŭ Lugoşului. Adunarea s'a ţinutŭ la 31 Martie a. c. în comuna Balinţiu. — Cu bucuriă am pututŭ constata în acéstă ḑi, că la majoritatea absolută a preoţimei acestui tractŭ — pentru că veḑĭ bine tótă pădurea îşĭ are şi câte o uscătură — 'i zace adêncŭ la inimă înaintarea naţiunei sale, fiindŭ gata din puţinulŭ ce are a sacrifica cu plăcere şi fără şovăire o părticea şi pe altarulŭ ei.

Amintita adunare s'a ţinutŭ sub presidiulŭ protopopului tractualŭ, a m. on. d-nŭ Simeonŭ Tamasiu, carele, de când i s'a încredinţatŭ conducerea acestui protopopiatŭ, prin tactulŭ şi înţelepciunea manifestată în tóte lucrările sale precum şi prin zelulŭ sĕu celŭ neobositŭ, a documentatŭ că numai binele bisericei şi a scólei şi peste totŭ rădicarea multŭ cercatei nóstre naţiunĭ îĭ zace la inimă. Dér ce sĕ mĕ încercŭ eu a documenta acésta prin vorbe, când avemŭ argumente vedite, fapte îndeplinite. — Acolo e biserica din Nevrincea, carea sub domnialui s'a terminatŭ, scólele din Nevrincea şi Valea-lungă, carĭ sub conducerea d-lui s'au edificatŭ, fondulŭ protopopescu tractualŭ, fundatŭ totŭ la iniţiativa d-lui, din contribuirile anualĭ a preoţilorŭ tractualĭ, cu menirea de a ajutora scólele confesionale din tractŭ, fiă cu cărţĭ scolastice pentru elevii lipsiţĭ de mijlóce, fiă şi cu alte recvisite de scólă.

Numitulŭ d-nŭ protopopŭ, Simeonŭ Tămaşiu, deschiḑêndŭ adunarea prin o cuvêntare, pre câtŭ de interesantă, pre atâtŭ şi de bine simţită, accentuéză între altele necesitatea precum şi folosulŭ ţinerei atâtorŭ adunărĭ şi cu deosebire astăḑĭ, într'unŭ timpŭ atâtŭ de greu pentru preotulŭ românŭ. Arată mai departe, câtŭ suntŭ de folositóre astfelŭ de adunărĭ din punctulŭ de vedere alŭ promovărei intereselorŭ bisericescĭ şi scolastice.

După acestea D-lŭ Protopopŭ trece şi arată cum spoiela timpului modernŭ — de-a nu cunósce nicĭ lege nicĭ Dumneḑeu — şi rĕu botezata civilisaţiune a începutŭ icĭ, colea a încolţi şi în poporulŭ nostru, — dovadă recirea şi nepăsarea multora din poporŭ faţă de biserică şi aşeḑămintele sânte pentru aceea recomandă tare şi pune la inima preoţilorŭ, ca cu zelŭ neobositŭ, energiă şi abnegaţiune sĕ nu înceteze de-a predica şi vesti neîntreruptŭ poporului cuvêntulŭ lui Dumneḑeu, arĕtându-le în tótă golătatea lorŭ urmările rele şi stricăcióse a-le necredinţei şi povĕrnişulŭ periculosŭ pe care au apucatŭ.

Trecêndu-se la ordinea ḑilei, între altele se pertractéză causa convictului, ce este de a se înfiinţa în Lugoşŭ pentru întreţinerea tinerimei scolastice. Şi adecă, n urmarea intimatului episcopescŭ, se publică decisiunea înaltului ministru de culte şi instrucţiune, prin carele nu aprobă, ca din congrua preoţilorŭ bănăţenĭ sĕ se potă subtrage câte unŭ percentŭ dela sută pe séma înfiinţândului convictŭ. Dér maioritatea absolută a preoţilorŭ tractualĭ cu mâhnire ia spre sciinţă acésta decisiune nedréptă a ministrului şi hotăresce totodată, ca contribuirile pentru convictŭ sĕ se facă pe viitorŭ nu pe calea perceptoratului — după cum sĕ ceruse dela ministru — ci pe calea oficiului protopopescŭ.

Gratulămŭ din inimă preoţimei gr. cat. din tractulŭ Lugoşului pentru salutara decisiune, aduse în meritulŭ acestei cause de interesŭ naţionalŭ şi nu ne îndoimŭ, că esemplulŭ d-lorŭ va fi imitatŭ şi de cealaltă preoţime diecesană. Inainte numai cu D-ḑeu şi încredere în propriele nóstre puterĭ şi, mai curêndŭ de ce sperămŭ, vomŭ ajunge la portulŭ doritŭ!! Primiţĭ etc.

—Elŭ.—

Poesiile lui M. Zamfirescu şi A. Sihleanu.

(Conferinţă la Ateneu.)

(Urmare.)

Curentulŭ şi modulŭ de a vedea în sensulŭ pesimismului, era fatalŭ sĕ vie şi în ţéra nóstră întăritŭ aci prin tristeţă, nota caracteristică a simţirei poporului românŭ. Décă te ducĭ şi la munte şi prin părţile unde raḑele spoelei n'au pututŭ sĕ pĕtrundă în obiceiurile ţĕranului Românŭ, auḑĭ ciobanulŭ cântândŭ din buciumŭ doiosŭ.... aşa de doiosŭ că rĕmâi ceasurĭ întregĭ ascultândŭ şi pe urmă te ducĭ cu cugetarea departe.... departe de aceste lumĭ, trecĭ peste hotarele lorŭ şi décă vre-unŭ câne nu te-ar deştepta lătrândŭ orĭ apucându-te de piciorŭ, cine scie câtŭ ai rĕmâne dusŭ pe gândurĭ ascultândŭ cum cântă baciulŭ.

Din cobuzŭ de osŭ
Ce sună frumosŭ,
Din cobuzŭ de socŭ
Ce sună cu focŭ!

Şi în poesiile poporale acestŭ spiritŭ e rĕspânditŭ câtŭ se póte de multŭ. Doina, care este cântulŭ de predilecţiă alŭ ţĕranilorŭ nostri, conţine melancolia, întristarea şi ţĕranulŭ ne spune:

Doină ḑicŭ, doină şoptescŭ
Totŭ cu doină vieţuescŭ.

Conferenţiarulŭ alege *Mioriţa*, una din cele mai frumóse de-ale nóstre poesii poporale, ca sĕ o citéscă şi sĕ explice printr'însa caracterulŭ tuturorŭ bucăţilorŭ din marea nóstră avuţiă naţională. In rĕspunsulŭ baciului vedemŭ nepăsarea, resemnarea faţă cu mórtea şi caracterulŭ bunŭ şi blândŭ alŭ Românului până la pragulŭ locuinţei vecĭnice, când ḑice:

Ér tu de omorŭ
Sĕ nu le spui lorŭ!

Chiar murindŭ elŭ nu vrea sĕ intristeze pe nimenĭ!

Mulţĭ au condamnatŭ acestŭ caracterŭ alŭ Românului, ḑicêndŭ că pentru aceea a suferitŭ atâta şi sufere sĕ se supue celui dintêiu parvenitŭ, care prin intrigă şi minciună a ajunsŭ sĕ-lŭ înşale. Dér sĕ nu uite aceea că, décă saculŭ se umple, décă ajunge cuţitulŭ la osŭ, şcie sĕ'şĭ rĕsbune. Intrebe pe Ungurĭ, întrebe pe Turcĭ şi pe alţii!... La noi, la Românĭ, sentimentulŭ rĕsboinicŭ şi patrioticŭ nu e în contraḑicere cu sentimentulŭ umanităţii. Şi poeţii din epoca, aşa ḑisă, eroică, ce suntŭ mai numai patrioţĭ, şi ei au produsŭ Sila, Pohodna, Sibir, Anulŭ 1840, şi altele.

Prin urmare, ce aducŭ Sihleanu şi Zamfirescu nu e o ideă nouă, ci unŭ simţimêntŭ caracteristicŭ poporului din care facŭ parte şi unŭ soiu de gândirĭ cu care lumea s'a nutritŭ vr'unŭ seculŭ în strĕinĕtate şi care la noi a venitŭ mai târḑiu. Ceea ce forméză meritulŭ acestorŭ poeţĭ nu e dér noutatea felului de a gândi, ci gradulŭ până unde s'au urcatŭ ei relativŭ cu producţiile românescĭ.

După aceste consideraţiunĭ oratorulŭ citesce Cişmegiulŭ lui Sihleanu şi două satire ale lui Zamfirescu: Balada Dracului şi Balada nebunului. Apoi pentru a da unŭ esemplu de impresia ce'ţĭ lasă o poesiă de-a lui Zamfirescu, citesce Cântecululŭ nebunului:

Spune'mĭ cine trece
Printre nóptea rece,
Când suspină morţii
Pe de-asupra porţii
Dela cimitirŭ.

Ca sĕ dea şi unŭ esemplu din Sihleanu recită câteva versurĭ d'ale piesei »Strigoiulŭ.«

Conferenţiarulŭ termină, rĕspunḑêndŭ celorŭ carĭ acusă pe aceştĭ doi poeţĭ că suntŭ prea esageraţĭ, prea te pĕtrunde întristarea lorŭ, şi facŭ sĕ sbóre iluziunile, printr'unŭ sonetŭ alŭ lui Zamfirescu.

(România) *Gheorghe dela Plevna.*

FOILETONŬ.

Călĕtoria lui Stanley prin Africa centrală.

Introducere.

Din timpurile cele mai vechĭ şi până în ḑilele nóstre popórele cultivate şi-au datŭ tóte silinţele, ca sĕ studieze câtŭ se póte mai cu temeiu pămêntulŭ, acestŭ globŭ pe care locuimŭ. Se înţelege, că unŭ astfelŭ de studiu se póte face numai cu încetulŭ şi este împreunatŭ cu felŭ de felŭ de greutăţĭ şi pericule.

O mulţime de ómenĭ curagioşĭ şi-au pusŭ în periculŭ, şi-au jertfitŭ chiar viaţa pentru cercetarea regiunilorŭ dela polulŭ nordicŭ, şi totuşi aceste ţinuturĭ nu suntŭ pe deplinŭ cunoscute. Ţinta principală a călĕtorilorŭ, despre carĭ e vorba, polulŭ nordicŭ însuşĭ, de bună sémă va avé sĕ mai aştepte încă multă vreme, până când va isbuti se străbată cine-va la elŭ.

Totŭ asemenea o cétă întrégă de bărbaţĭ curagioşĭ şi-au îndreptatŭ privirile spre misteriosulŭ continentŭ alŭ Africei, au nesocotitŭ orĭ-ce greutăţĭ, au înfruntatŭ o mulţime de pericule, şi acum, de-o bucată de vreme încóce, multe din locurile góle de pe hărţile acestui continentŭ uriaşŭ s'au acoperitŭ cu acele colorĭ, liniĭ şi puncte, carĭ însemnéză granite, rîurĭ, munţĭ şi localităţĭ. Din anŭ în anŭ geografia acestei părţĭ de pămêntŭ s'a îmbogăţitŭ în modulŭ celŭ mai îmbucurătorŭ. Câtŭ de multŭ înse a mai rĕmasŭ de făcutŭ, câte taine suntŭ încă de descoperitŭ! . . .

De óre-ce tocmaĭ ceea-ce nu ni se dă numai aşa de-a gata, escită maĭ multŭ interesulŭ nostru, de aceea cu deosebire Africa a fostŭ în timpulŭ maĭ nou magnetulŭ, care a atrasŭ atenţiunea unuĭ însemnatŭ numĕrŭ de călĕtorĭ renumiţĭ. Incetulŭ cu încetulŭ, după ce au învinsŭ o mulţime de greutăţĭ din cele maĭ marĭ, au pututŭ sĕ pĕtrundă aceştĭ bărbaţĭ meritaţĭ totŭ maĭ adêncŭ în continentulŭ, despre care e vorba, s'au apropiatŭ din ḑi în ḑi totŭ maĭ multŭ de ţinuturile din mijloculŭ luĭ.

De bună sémă cetitorilorŭ acestorŭ rêndurĭ nu le suntŭ necunoscute numele celorŭ maĭ de căpetenia din aceştĭ eroĭ, de bună sémă au auḑitŭ şi au cetitŭ despre unŭ Barth, Vogel, Caillié, Rohlfs, Livingstone, Grant, Speke, Baker, Schweinfurth, Cameron etc. Toţĭ aceştĭ bărbaţĭ şi împreună cu ei încă mulţĭ alţii au jertfitŭ avere şi sânge, viaţa şi sănĕtatea pentru studiarea misteriosuluĭ continentŭ. Lorŭ nu le-a păsatŭ nicĭ de climă, nicĭ de sĕlbaticĭ, nicĭ de animale răpitóre, şi nu puţinĭ din ei şi-au plătitŭ cu viaţa cutezanţa şi zelulŭ lorŭ pentru sciinţă.

„Dér óre," va întreba vre unulŭ din cetitorii acestorŭ rêndurĭ, „de ce facŭ ei lucrulŭ acesta? Ce lipsă avemŭ de studiulŭ unorŭ ţĕrĭ, în care nu se va duce nicĭ unulŭ din noi şi în care nu se va aşeḑa nicĭ odată vre-unŭ Europénŭ?"

Ilŭ facŭ, pentru ca sĕ-şĭ stêmpere setea de sciinţă şi peste totŭ sĕ îmbogăţéscă cunoscinţele omenimeĭ. Ilŭ facŭ, pentru ca sĕ deschidă continentuluĭ nostru căĭ nouĕ de comerciu, prin care se potŭ trage folóse însemnate. Ilŭ facŭ în fine — şi de bună sémă acesta nu este punctulŭ celŭ maĭ neînsemnatŭ — pentru ca sĕ lăţéscă lumina şi năravurile bune şi în acele părţĭ rĕmase în întunerecŭ vreme atâtŭ de îndelungată.

Nu suntŭ aceste lucrurĭ nobile, înalte, care merită sprijinulŭ orĭ căruĭ omŭ adevĕratŭ? Şi nu suntŭ de condamnatŭ acela, carĭ dau din umerĭ cu nepăsare, când audŭ vorbindu-se despre vrednicii bărbaţĭ, carĭ se espunŭ pentru nisce scopurĭ aşa de sfinte? . . .

Onóre şi recunoscinţă vecĭnică li se cuvine acestorŭ adevĕraţĭ eroĭ! —

Mulţĭ ómenĭ au despre Africa o ideă cu totuluĭ totŭ falsă. Ei credŭ, că acéstă parte de pămêntŭ este alcătuită maĭ numai din ţĕrĭ pustiĭ, neroditóre, în care Europenii nu potŭ pĕtrunde în nicĭ unŭ chipŭ.

In realitate este cu totutŭ altfelŭ. Multe din ţinuturile uriaşuluĭ continentŭ au o climă cu multŭ maĭ temperată, decâtŭ cum ar puté aştepta cineva, avêndŭ în vedere posiţia lorŭ geografică. Ele suntŭ roditóre, bogate de rîurĭ şi lacurĭ, şi peste totŭ de o frumseţă deosebită.

Ce e dreptŭ suntŭ şi multe locurĭ de acelea, în care Europénulŭ n'are ce căuta, locurĭ, care nu suntŭ altceva, decâtŭ pustiurĭ fără marginĭ acoperite cu nisipŭ séu ţinuturĭ mlăştinóse, în care numaĭ nisce seminţiĭ sĕlbatice de Negri suntŭ în stare a duce o viaţă din cele maĭ amărîte.

Aprópe nicĭ unulŭ din bărbaţii, carĭ şi-au îndreptatŭ paşii spre continentulŭ africanŭ, nu s'a distinsŭ prin curagiulŭ şi succesele lorŭ ca eroulŭ acesteĭ scrierĭ: *Henry M. Stanley**).

*) Cetesce: Stenli.

Raportŭ poliţienescŭ.

Cu ocasiunea conscripţiei din urmă a poporului din Braşovŭ s'a negligeatŭ a se face unŭ aşa numitŭ „Registru de familiă," ale cărui avantage nu suntŭ de puţină importanţă. Spre a umple golulŭ simţitorŭ pentru autoritatea poliţienéscă, şi-a luatŭ asupră-şi căpitănatulŭ oraşului acéstă sarcină, deşi e convinsŭ, că lucrarea acésta, care cu ocasiunea conscripţiei poporului putea se fiă sĕvĕrşită în vr'o câteva lunĭ, va dura mai mulţĭ anĭ.

In acestŭ registru de familiĭ se vorŭ ţiné în evidenţă, după familiĭ, toţĭ indivizii stăruitorĭ în Braşovŭ, aşa déră poporaţiunea permanentă a Braşovului, în care suntŭ representate familiele. Cartea familiară se fiă o carte-călĕuză, care sĕ dea informaţiunĭ la momentŭ şi esacte asupra relaţiunilorŭ însemnate personale, mai cu sémă asupra cestiunii stăruinţeĭ, atâtŭ de importantă pentru Braşovŭ; unŭ avantagiu, care nu numai cu privire la publicŭ, ci şi la oficiulŭ poliţienescŭ, care într'unŭ anŭ are sĕ dea sute şi sute de informaţiunĭ asupra diferitelorŭ persóne, este de mare însemnătate; unŭ avantagiu nu micŭ faţă de legea stăruinţei, care este compusă într'unŭ spiritŭ de totŭ liberalŭ, pentru comuna Braşovului, lăsândŭ la o parte greutăţile materiale şi alte neplăcute consecinţe ce are ca urmare.

Nesiguranţa averii, care insuflă mare grijă — ne provocămŭ numai la repeţitele furturĭ prin spargere, din luna Martie a. c. — au doveditŭ destulŭ de clarŭ dreptatea acelei părerĭ, că reorganisarea poliţiei, prin sporirea poliţiştilorŭ, prin crearea de expositurĭ (secţiĭ) etc., e o necesitate ce trebue realisată fórte răpede.

O poliţiă capabilă este pentru Braşovŭ tocmai aşa de necesară, ca şi o apă bună de bĕutŭ şi după cum provederea cu acésta totŭ atâtŭ de puţinŭ se póte amâna, până ce tifusulŭ şi alte epidemiĭ au seceratŭ o parte din poporaţiune, totŭ atâtŭ de puţinŭ este cu cale d'a întârdia cu reorganisarea unei poliţiĭ, aflată de lipsă, până ce nesiguranţa persónei şi a averii, cu unŭ cuvêntŭ stărĭ rele poliţieneseĭ, au provocatŭ numeróse jertfe. Raporturile stau astfelŭ, că nu mai este de lipsă a întreba, ne trebue o apă mai bună de bĕutŭ, este de lipsă de a înmulţi poliţistiĭ? ci tótă încordarea cugetării are sĕ se concentreze asupra cestiunii: Cum sĕ câştigămŭ banii pentru cele neapĕratŭ de lipsă?

Cu acéstă ocasiune nu putemŭ sĕ nu ne gândimŭ încă la o împrejurare rea, care s'a observatŭ fórte multŭ după furtulŭ cu spargere întêmplatŭ în institutulŭ de pensiĭ localŭ, adecă lipsa totală de detectivĭ (agenţĭ poliţienescĭ secreţĭ) capabilĭ şi instruiţĭ, de organe poliţienescĭ de carĭ cu greu te poţĭ lipsi la unŭ furtŭ, cum a fostŭ celŭ amintitŭ, căcĭ poliţiştii uniformaţĭ ce stau la disposiţiune se înţelege de sine că nu suntŭ destoinicĭ de o astfelŭ de problemă pentru eruarea ăstorfelŭ de făptuitorĭ.

Şi excesulŭ sângerosŭ alŭ beţiei întêmplatŭ la Dêrste a datŭ destulă dovadă câtŭ e de necorĕspundĕtorŭ a lăsa pe cetăţenii din locurile din afară de Braşovŭ fără orice scutŭ şi controlŭ poliţienescŭ, şi necesitatea înfiinţării unui despărţĕmêntŭ de poliţiă călăréţă, după cum a fostŭ propusă de căpitănatulŭ oraşului, e motivată cu putere. Pentru înlăturarea relelorŭ din punctulŭ de vedere alŭ poliţiei sanitare ce sĕ află în suburbiĭ, a luatŭ căpitănia oraşului deja în anulŭ trecutŭ disposiţiunea, ca în tóte suburbiile sĕ se construeze latrine, şi singuraticele vecinătăţĭ sĕ pórte grijă de căratulŭ gunoiului ca şi înăuntrulŭ oraşului. Terminulŭ fixatŭ pentru acésta, la cererea suburbiului Şcheiu, cu considerare la iarna deja înaintată, a fostŭ prelungitŭ şi avemŭ speranţă că cu încetulŭ şi relele stărĭ antisanitare din suburbiĭ vorŭ avé unŭ sfîrşitŭ. Se înţelege că disposiţiunile aceste făcute anume pentru Şcheiu, unde e cea mai mare necurăţeniă şi unde ameninţă periculŭ celŭ mai mare la isbucnirea de epidemiĭ, suntŭ cam greu de pusŭ în esecutare, căcĭ, ântêiŭ, poporaţiunea din Şcheiu e atâtŭ de săracă, încâtŭ abia se potŭ suporta spesele pentru mĕsurile amintite mai susŭ, şi, alŭ doilea, greutăţĭ aprópe de neînvinsŭ se opunŭ unui strictŭ controlŭ cu privire la punctuala lorŭ esecutare.

In interesulŭ comunŭ ar fi decĭ imperiosŭ ca, precum în alte oraşe marĭ se îngrijesce din partea comunei orăşănescĭ precum curăţirea stradelorŭ aşa şi cărarea gunoiului şi măturatulŭ din tóte casele oraşului şi suburbiilorŭ, sĕ fiă acoperite spesele pe calea aruncului comunalŭ. De sigurŭ că avantagiulŭ obţinutŭ în direcţiune sanitară îi cade bine întregei poporaţiunĭ.

Problema cea mai recentă, ce şi-a pus'o căpitănia oraşului, este reorganisaţiunea vecinătăţilorŭ. Căcĭ din ordinea vechiă de vecinătate, care cu organisaţiunea şi constituţiunea ei a fostŭ odată o instituţiune binecuvêntată, a rĕmasŭ numai numele, vecinătatea de adĭ este o instituţiune aparentă fără organisaţiune, fără cuprinsŭ, fără putere de viéţă, şi decĭ trebue necondiţionatŭ sĕ i se pună capĕtŭ. Trăsurile principale ale acestei reorganisaţiunĭ ar fi cam următórele:

Capii vecinătăţilorŭ suntŭ organe oficiale orăşenescĭ, aleşĭ de singuraticele vecinătăţĭ, subordinaţĭ căpităniei oraşului şi plătiţĭ de comună, cu unŭ cercŭ de activitate precisatŭ şi anume organe informătóre în tóte raporturile personale ale membrilorŭ din vecinătate cu îndatorirea de a ţine în evidenţă pe aceia şi totdeodată de a purta unŭ birou statisticŭ în micŭ; tatălŭ de vecinĭ e obligatŭ d'a aduce la cunoscinţa autorităţii dorinţele şi plângerile vecinătăţii sale, contravenţiunile sanitare, în generalŭ tóte relele poliţienescĭ şi e totdeodată organŭ executivŭ alŭ disposiţiunilorŭ luate de căpitănia oraşului ş. a. — elŭ e obligatŭ d'a îngriji de săracĭ. Că grija acésta după cum e acuma nu corĕspunde, se póte vedé clarŭ de acolo, că comuna oraşului dă săracilorŭ din fondulŭ orăşenescŭ alŭ săracilorŭ micĭ ajutóre bănescĭ lunare şi totdeodată comunităţile bisericescĭ singuratice fără privire la sprijinulŭ ce-lŭ dă comuna săracilorŭ, dau şi ele ajutóre, aşa că adeseorĭ obvine absurditatea, că săraculŭ onestŭ nu capĕtă nimicŭ pe când celŭ neonestŭ se împărtăşesce din tóte părţile. Póte că nicăirea nu strică aşa de tare divisarea în esecutarea de datoriĭ humanitare ca tocmai la îngrijirea săracilorŭ, nicăirea nu este atâtŭ de necesară o organisaţiune unitară ca în acésta afacere. Reorganisarea vecinătăţilorŭ în sensulŭ arĕtatŭ face posibilă şi organisarea conscienţiósă şi dréptă a îngrijirii săracilorŭ.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ »Gaz. Trans.«)

ATENA, 17 Aprilie. — Camera a votatŭ tóte proiectele guvernului. *Inarmările se continuă cu mare zelŭ.* Guvernulŭ grecescŭ cere în nota sa, prin care a rĕspunsŭ la nota puterilorŭ, ca sĕ i se dea ca graniţă linia desemnată prin tractatulŭ din Berlinŭ.

SIBIIŬ, 17 Aprilie. — *Brennerberg*, fişpanulŭ comitatului Sibiiŭ şi comitele Sasilorŭ, a muritŭ adĭ nópte. Doliulŭ e generalŭ.

VIENA, 17 Aprilie. — Deputaţii au primitŭ definitivŭ legea glótelorŭ cu 178 contra 88 voturĭ.

LONDRA, 17 Aprilie. — In camera comunelorŭ a presentatŭ Gladstone bilulŭ (proiectulŭ de lege) pentru espropriarea proprietarilorŭ de pămêntŭ irlandezĭ. In motivarea bilului, primulŭ ministru accentuá că crimele agrare au fostŭ resultatulŭ opresiunii arêndaşilorŭ de către proprietarĭ. Resolvarea cestiunii fonciare e neevitabilă. Desbaterea durézâ.

Teatru.

Debutulŭ d-nei Albrecht la teatrulŭ germanŭ din Braşovŭ. — Dómna *Hermina Albrecht* este una din acele figurĭ simpatice şi apariţiunĭ gentile şi frumóse pe scenă, carĭ şi fără a desvolta tocmai multă artă, reuşescŭ uşorŭ a se face plăcute publicului. Cu atâtŭ mai atrăgĕtorŭ şi mai încântătorŭ a trebuitŭ sĕ fiă dér joculŭ dómnei Albrecht, care mai are şi avantagiulŭ d'a fi o artistă de primulŭ rangŭ. Ni s'a datŭ ocasiune de a admira talentulŭ d-sale într'unŭ şirŭ de piese alese în carĭ a debutatŭ ca óspe alŭ trupei germane de aicĭ. Prima-óră amŭ vĕdut'o ca Marguerite Gauthier în escelenta dramă în 5 acte a lui Alexandre Dumas: »Dama cu camelii«. Rolulŭ acesta greu l'a jucatŭ cu multă pricepere, sêmţŭ şi pasiune. Fiecare actŭ nou făcea sĕ crescă admiraţiunea privitorilorŭ. In actulŭ alŭ treilea mai alesŭ d-na Albrecht secerà aplause entusiastice. Ea ne-a presentatŭ mai ales în scena cu tata Duval o Marguerită aşa cum şi-a închipuit'o autorulŭ piesei. Neîntrecută este d-na Albrecht când plânge pe scenă; plânge aşa de naturalŭ, încâtŭ mişcă adêncŭ şi pe celŭ mai flegmaticŭ privitorŭ. Joculŭ ei eminentŭ este sprijinitŭ d'unŭ timbru fórte plăcutŭ argintiŭ alŭ vocei sale. Nu trebue sĕ uitămŭ nicĭ elegantele şi bogatele toalete, carĭ îĭ şedeau artistei câtŭ sĕ póte de bine. Escelentŭ a fostŭ debutulŭ dómnei Albrecht şi ca Maria Stuart în tragedia marelui Schiller. Nobleţa, mândria, durerea, c'unŭ cuvêntŭ tóte însuşirile caracterului nefericitei regine le-a sciutŭ înfăţişa d-na Albrecht c'unŭ efectŭ dramaticŭ estraordinarŭ. Mai puţinŭ potrivitŭ sĕ părea că este pentru d-sa rolulŭ Emiliei Galotti în piesa clasică cu acestŭ nume a lui Lessing. — In piesa »Le maître des forges“ de Georges Ohnet d-na Albrecht a seceratŭ nesfêrşite aplause ca Claire. Teatrulŭ erá înţesatŭ de publicŭ. — Celŭ mai plăcutŭ efectŭ l'a produsŭ asupra nóstră d-na Albrecht în rolulŭ naivŭ alŭ Elfridei din piesa »Aschenbrödl« (cenuşotca) de R. Benedix. In acésta piesă s'a desfăşuratŭ tótă graţia naturală a artistei, care are unŭ temperamentŭ veselŭ şi vioiu. Aplause entusiastice încoronară escelentulŭ jocŭ alŭ artistei. In »Kabale und Liebe“ ca Luisa a debutatŭ artista pentru ultima óră. Regretămŭ, că s'a dusŭ aşa de curêndŭ. Suntemŭ siguri că décă ar mai reveni la tómnă ar fi şi mai multŭ îmbrăţişatŭ de publicŭ.

DIVERSE.

Unŭ oficierŭ furiosŭ — Foile germane spunŭ, că la nişte esercitiĭ militare din Potsdam, unŭ grenadirŭ n'a esecutatŭ bine comanda căpitanului Hopfner şi acesta s'a înfuriatŭ aşa de tare, în câtŭ l'a împunsŭ cu sabia aşa de puternicŭ, că vêrfulŭ sabiei a atinsŭ inima nenorocitului soldatŭ.

Grenadirulŭ a fostŭ transportatŭ la spitalŭ, unde a afirmatŭ că a fostŭ lovitŭ dinadinsŭ. Căpitanulŭ pretinde că l'ar fi împunsŭ din greşeală.

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurelŭ Mureşianu

Numele luĭ adevĕratŭ este James Rowland şi loculŭ, în care s'a născutŭ, St. Asaph în Wales (a. 1840). Când era de treĭ anĭ, miculŭ James fŭ datŭ în îngrijirea orfanatropiuluĭ din acestŭ oraşŭ, unde fŭ crescutŭ şi instruitŭ în tóte cele bune şi folositóre până la vêrsta de 13 anĭ, când intră ca ucenicŭ la o corabiă.

Elŭ ajunse până în New-Orleans în America nordică, unde găsi ocupaţiune în casa unuĭ neguţătorŭ cu numele Stanley.

Prin diliginţa sa neobosită şi prin purtarea sa cea bună tênĕrulŭ Rowland îşĭ câştigă într'atâta iubirea stăpânuluĭ sĕu, încâtŭ fŭ adoptatŭ de acesta ca fiu. De aicĭ înainte elŭ nu se maĭ numĭ James Rowland, ci Henry M. Stanley. După mórtea binefăcĕtoruluĭ sĕu, începându-se rĕsboiulŭ între statele nordice şi cele sudice, Stanley întră în serviciulŭ confederaţilorŭ (alŭ cestorŭ din urmă). In curêndŭ elŭ fu luatŭ ca prisonierŭ şi trimesŭ la marina Statelorŭ-Unite, unde ajunse până la rangulŭ de stegarŭ.

După încheierea păciĭ eroulŭ nostru călĕtorĭ în 1865 prin Turcia şi Asia mică. In 1868 se duse ca corespondentŭ alŭ diaruluĭ „New-Jork-Herald“ cu armata engleză în Abisinia.

Proprietarulŭ acestuĭ diarŭ, d-lŭ James Gordon Benett, vĕdŭ că Stanley este unŭ tênĕrŭ de totŭ capabilŭ, şi hotărî sĕ-lŭ întrebuinţeze şi pentru lucrurĭ maĭ însemnate.

Vestitulŭ misionarŭ şi călĕtorŭ englezŭ Livingstone*) se îndreptase în tómna anuluĭ 1865 din nou spre Africa. In scurtă vreme se lăţi scirea, că elŭ ar fi fostŭ omorîtŭ de nisce seminţiĭ sĕlbatice. Numaĭ o espediţiune, care s'ar fi întocmitŭ anume pentru căutarea luĭ, ar fi putută constata, décă maĭ trăiesce, séu décă a muritŭ.

Maĭ bine de treĭ anĭ de dile trecură, fără ca sĕ se maĭ audă nimicŭ de multŭ meritatulŭ călĕtorŭ, până când în 1869 d-lŭ Benett, proprietarulŭ mareluĭ diarŭ din New-York, îşĭ făcŭ planulŭ, ca sĕ se triméţă nisce ómenĭ, carĭ sĕ-ĭ dea de urmă.

Cu ducerea la îndeplinire a acestuĭ lucru împreunatŭ cu atâtea greutăţĭ densulŭ îlŭ însărcină pe Stanley.

Eroulŭ nostru fŭ de faţă la deschiderea canaluluĭ de Suez, trecŭ după aceea la Persia şi la India, şi apoĭ se îndreptă spre Zanzibar. Aicĭ îşĭ tocmi elŭ o cétă de 200 bărbaţĭ şi porni spre interiorulŭ Africeĭ, ca sĕ-lŭ caute pe Livingstone.

După învingerea unorŭ greutăţĭ nespusŭ de marĭ ajunse elŭ în 3 Noemvre la Ugigi lângă laculŭ Tankanika, unde-lŭ găsi pe Livingstone. Impreună cu acesta cercetă partea nordică a laculuĭ Tankanika şi în Martie 1872 plecă înapoĭ spre Zanzibar, unde şi ajunse cu norocire.

Mulţĭ se îndoiră la începutŭ despre adevĕrulŭ celorŭ raportate de Stanley, de óre-ce multe lucrurĭ se păreau aprópe de necredutŭ. In curêndŭ însĕ se dovedi, că elŭ este unŭ omŭ iubitorŭ de adevĕrŭ şi că nu istorisesce altŭ-ceva, decâtŭ ceea-ce a vĕdutŭ, a păţitŭ şi a auditŭ. Indoiéla arĕtată la începutŭ făcŭ maĭ târdiŭ, ca renumele sĕu sĕ se rĕspândéscă şi maĭ multŭ prin întréga lume civilisată.

Livingstone îşĭ continuă călĕtoriile sale prin continentulŭ africanŭ până în 1 Maiu 1873, când rĕposă în Ilala, la ţĕrmurele sudicŭ alŭ laculuĭ Bangveolo. Servitorĭ credincioşĭ aduseră cadavrulŭ mareluĭ călĕtorŭ până la ţĕrmurele de către rĕsăritŭ, de unde apoĭ îlŭ transportară în Anglia.

In biserica Westminster din London odihnescŭ rĕmăşiţele pămêntescĭ ale curagiosuluĭ şi neobosituluĭ Livingstone. (Va urma).

*) Cetesce: Livingstön.

Strigăturĭ poporale din Sĕlagiŭ.

(Adunate de I. P. Lazarŭ.)

Suflă vêntulŭ peste şură,
Mergŭ feciorii la mĕsură.
Suflă vêntulŭ peste pae,
Mergŭ feciorii la bătae.

*

Dă-mĕ maică de m'i da,
Dă-mĕ maică la badea;
Că-i voiosŭ şi drăgălaşŭ
Şi frumosŭ ca-unŭ porumbaşŭ.

*

Bate vêntulŭ de cu séră
Viéţa-mĭ e totŭ amară,
Căcĭ de multŭ nu a venitŭ
Pe cine am totŭ doritŭ

Cursulŭ la bursa de Viena

din 16 Aprilie st. n. 1886

Rentă de aurŭ 4%	103 10
Rentă de hârtiă 5%	9 4.0
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	152.25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	100.10
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	127 25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	117.25
Bonurĭ rurale ungare	104 50
Bonurĭ cu cl. de sortare	1C4 50
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	104.60
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.60
Bonurĭ rurale transilvane	104 60
Bonurĭ croato-slavone	104 60
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	100.—
Imprumutulŭ cu premiu ung.	119 25
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	124.30
Renta de hârtiă austriacă	84.95
Renta de arg. austr.	85.05
Renta de aurŭ austr.	114 20
Losurile din 1860	139 25
Acţiunile băncei austro-ungare	874 —
Act. băncei de creditŭ ung.	294.75
Act. băncei de creditŭ austr.	291 50
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.94
Napoleon-d'orĭ	10.02
Mărcĭ 100 imp. germ.	61.80
Londra 10 Livres sterlinge	126.10

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 1 Aprilie st. v. 1886.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%).	90—	$91^1/_2$
Renta rom. amort. (5%)	$94^1/_4$	$94^3/_4$
» convert. (6%)	89—	90—
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	31—	33—
Credit fonc. rural (7%)	$102^1/_2$	$103^1/_4$
» „ „ (5%)	87—	$87^1/_2$
» » urban (7%)	99—	100—
» » » (6%)	92—	93—
» » » (5%)	$82^1/_2$	$83^1/_2$
Banca naţională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	13 —	$14^1/_2$—
Bancnote austriace contra aurŭ.	2.00—	2.02

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 17 Aprilie st. n. 1886.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.73	Vênd.	8.75
Argint românesc	»	8.60	»	8.65
Napoleon-d'orĭ	»	9.98	»	10 01
Lire turcescĭ	»	11.20	»	11.30
Imperialĭ	»	10.20	»	10.30
Galbenĭ	»	5.86	»	5.90
Scrisurile fonc. »Albina«	»	100.—	»	101.—
Ruble Rusescĭ	»	124.—	»	125.$^1/_2$
Discontulŭ	»	7—10 % pe anŭ.		

Tarifa anunţurilorŭ si inserţiunilorŭ.

Anunciurĭ în pagina a IV-a linia de 30 litere garmond fl. —cr. 6.
Pentru inserţiunĭ şi reclame pagina a III linia à fl. — cr 10.

Pentru repeţirĭ se acórdă următórele rabate:

Pentru repeţirĭ de	3— 4 orĭ	10%
„ „ „	5— 8 „	15%
„ „ „	9—11 „	20%
„ „ „	12—15 „	30%
„ „ „	16—20 „	40%
Dela 20 de repeţirĭ în susŭ		50%

Pentru anunciurĭ ce se publică pe mai multe lunĭ se facŭ învoirĭ şi reducerĭ şi peste cele însemnate mai susŭ.

Avisŭ d-lorŭ abonaţĭ!

Rugămŭ pe d-nii abonaţĭ ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe fâsia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Domnii ce se abonéză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ şi sĕ arate şi posta ultimă. *ADMINISTR. „GAZ. TRANS."*

Tipografia ALEXI Braşovŭ.